ECAD7004C: Cwestiwn Ymchwil

Dewch o hyd i bartner i drafod eich ffocws ymchwil

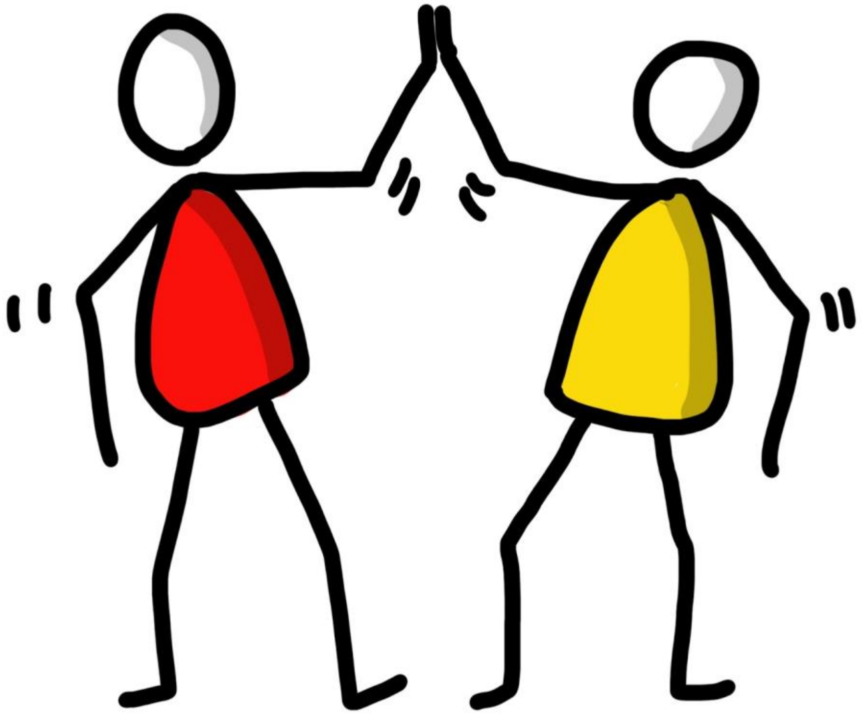

Ysgrifennwch:

- Pwy?
- Beth?
- Sut?
- Beth yw’r nod cyffredinol (general aim)?

Nodau ac Amcanion

Nodau: grym gyrru cyffredinol yr ymchwil - beth ydych chi am ei ddarganfod?

Amcanion: y ffordd rydych chi'n bwriadu cyflawni'r nod. Sut y byddwch chi'n darganfod hyn?

Enghraifft:

Nod y prosiect ymchwil hwn yw i [berf: archwilio, adnabod, ddeall] **…..**[canfyddiadau, dealltwriaeth] **y** [cyfranogwyr/dysgwyr] **o**……… **yn** [cyd-destun, e.e. dosbarth blwyddyn].

Enghraifft:

Nod y prosiect ymchwil hwn yw archwilio canfyddiadau dysgwyr Blwyddyn 7 ar y defnydd o strategaethau hunan-asesu mewn gwersi mathemateg.

Damcaniaeth? (hypothesis)

Nid yw ymchwil dehongliadol, sy'n ceisio datblygu gwybodaeth trwy ddeall ystyr, fel arfer yn defnyddio damcaniaethau.

(Interpretative research, which seeks to develop knowledge through understanding meaning, does not usually proceed with hypotheses.)

Dulliau diddwythol (deductive) ac anwythol (inductive):

Mewn ymchwil ddiddwythol, *mae rhagdybiaeth yn deillio o ddamcaniaeth bresennol ac yna archwilir y byd empirig, a chesglir data, er mwyn profi'r ddamcaniaeth*.

Dull anwythol *yw lle mae'r ymchwilydd yn dechrau gyda chyn lleied o ragdybiaethau â phosibl, gan ganiatáu i ddamcaniaeth ddod i'r amlwg o'r data.*

Gweithredu ar ganfyddiadau:

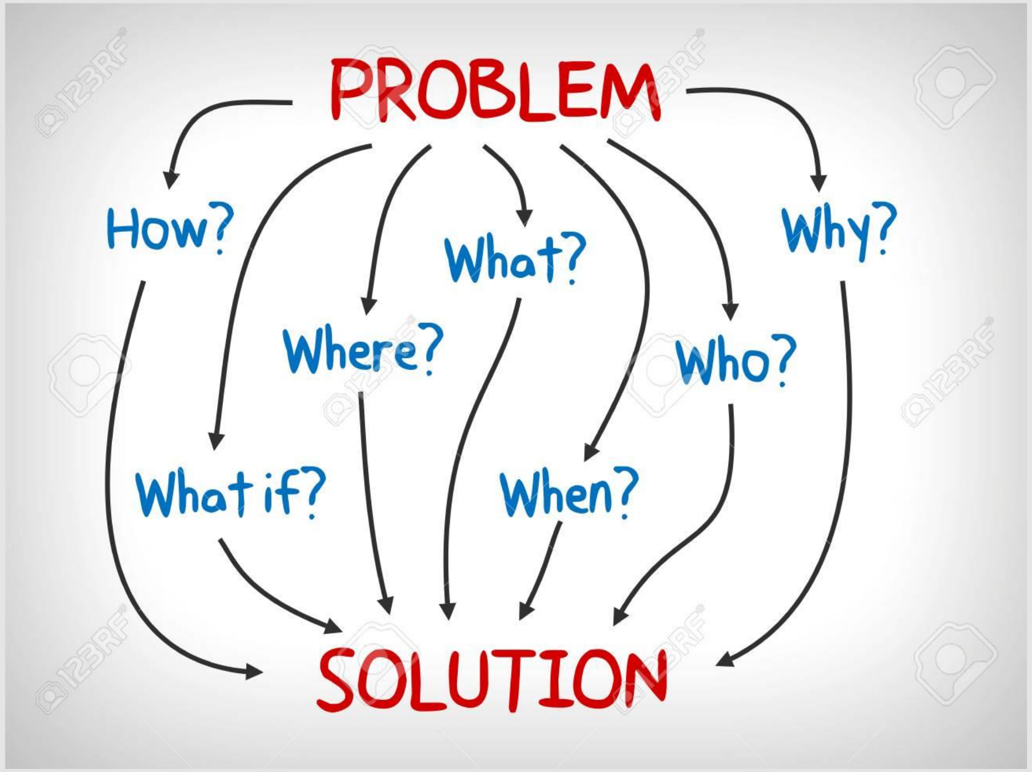

"Is there some change you could introduce to your pupils that would help you to help them improve their learning?" (Henning, Stone & Kelly, 2009)

Nodau ac Amcanion

Nodau: grym gyrru cyffredinol yr ymchwil - beth ydych chi am ei ddarganfod?

Amcanion: y ffordd rydych chi'n bwriadu cyflawni'r nod. Sut y byddwch chi'n darganfod hyn?

Y Ffurflen Foeseg

	• Sut mae'n mynd i'r afael a maes o bwys.
4	**Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
5	**Cwestiwn Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
6	**Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
7	**Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
8	**Dulliau arfaethedig (uchafswm o 600 o eiriau)** Rhowch grynodeb byr o'r holl ddulliau y **gellid** eu defnyddio yn y gweithgarwch ymchwil, gan ei gwneud yn glir pa dechnegau penodol fydd o bosibl yn cael eu defnyddio. Os ystyrir yn ddiweddarach bod dulliau heblaw am y rhai a restrwyd yn yr adran hon yn briodol, bydd angen cymeradwyaeth foesegol ychwanegol ar gyfer y dulliau hynny.
9	

CWESTIWN YMCHWIL

- Beth fydd yr hyn y byddwch yn ceisio'i ateb o ganlyniad i weithredoedd a gweithgareddau eich ymchwil?
- Bydd yn arwain eich astudiaeth ac yn cynnal ffocws yr ymchwil.

Yn gyffredinol, mae gan gwestiwn ymchwil da y nodweddion canlynol:

- Mae wedi'i ysgrifennu ar ffurf cwestiwn
- Mae wedi'i ysgrifennu'n glir
- Ni ellir ei ateb gyda "ie" neu "na"
- Mae ganddo fwy nag un ateb credadwy
- Mae'n ystyried perthnasoedd rhwng newidynnau lluosog
- Mae'n benodol ac yn glir ynghylch y cysyniadau y mae'n mynd i'r afael â nhw
- Mae'n cynnwys poblogaeth darged

Cwestiwn Ymchwil (CY)

- Mae CY yn dechrau o’r rhagdybiaeth eich bod yn ceisio gwella’ch addysgu er mwyn gwella canlyniadau dysgwyr.
- Mae CY yn darparu eich ffocws ac yn helpu i ddatblygu eich ymarfer ymchwil.
- Mae CY yn aml yn esblygu trwy'r broses ymchwil.

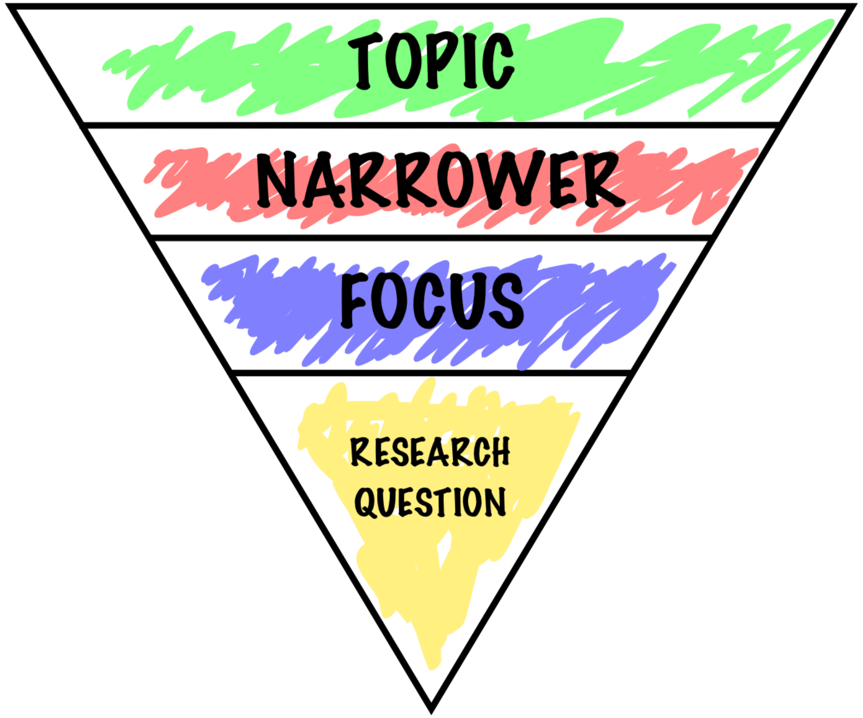

Dylai Cwestiynau Ymchwil fod:

- **Yn glir –** dylai fod yn hawdd ei ddeall
- **Yn benodol -** cyfleu yn union yr hyn yr hoffech ei wybod
- **Yn wreiddiol –** cofiwch eich bod yn ymchwilio i rywbeth newydd sydd heb ei wneud o'r blaen
- **Yn gyraeddadwy –** a yw'n bosibl i chi ateb y cwestiwn hwn?
- **Yn berthnasol –** i'r llenyddiaeth rydych chi wedi'i darllen, eich lleoliad eich hun, pwrpas eich ymholiad
- **Yn ddiddorol –** Pam fod angen i bobl wybod am hyn?

Addaswyd o Lewin, 1948

Tasg: Cwestiynau Ymchwil

Mewn parau neu grwpiau bach, trafodwch gryfderau a chyfyngiadau'r Cwestiynau Ymchwil (CY) canlynol:

1. Beth yw'r ffordd orau o addysgu cyfri' yn y Cyfnod Sylfaen?

2. Pam mae dysgwyr ag ADY yn gweld agweddau ar yr ysgol yn anodd, a beth allai'r ysgol ei wneud yn ei gylch?

3. Pa mor aml mae'r rhiant cyffredin yn gwrando ar ei b/phlentyn yn darllen a beth yw'r effaith ar gynnydd?

4. Sawl diwrnod ysgol a gollir oherwydd absenoldeb anawdurdodedig disgyblion?

Creu Cwestiwn Ymchwil eich hun

- Yn canolbwyntio ar un pwnc neu broblem
- Nid yw'n gofyn am farn gwerth goddrychol (subjective value judgement)

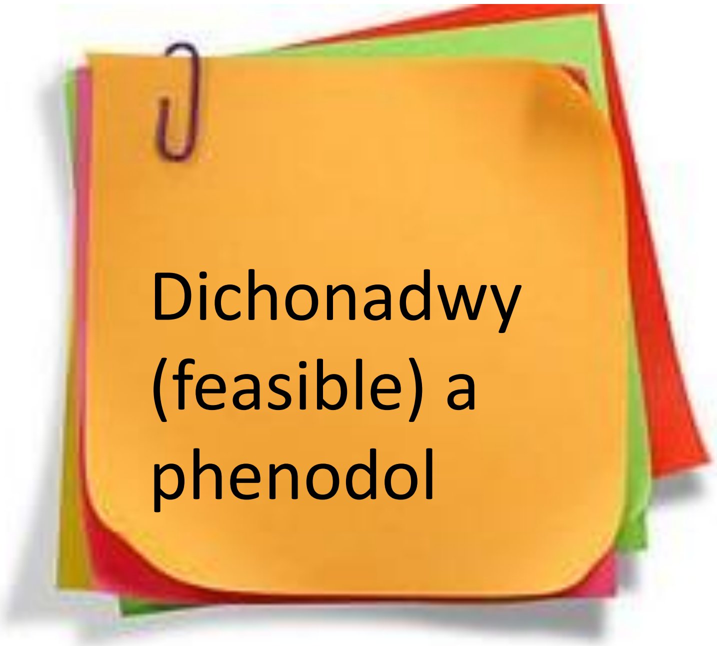

- Atebol o fewn cyfyngiadau ymarferol
- Yn defnyddio cysyniadau penodol, wedi'u diffinio'n dda

- Yn mynd i'r afael â phroblem sy'n berthnasol i'ch lleoliad/dosbarth
- Cyfrannu at ddadl amserol neu academaidd

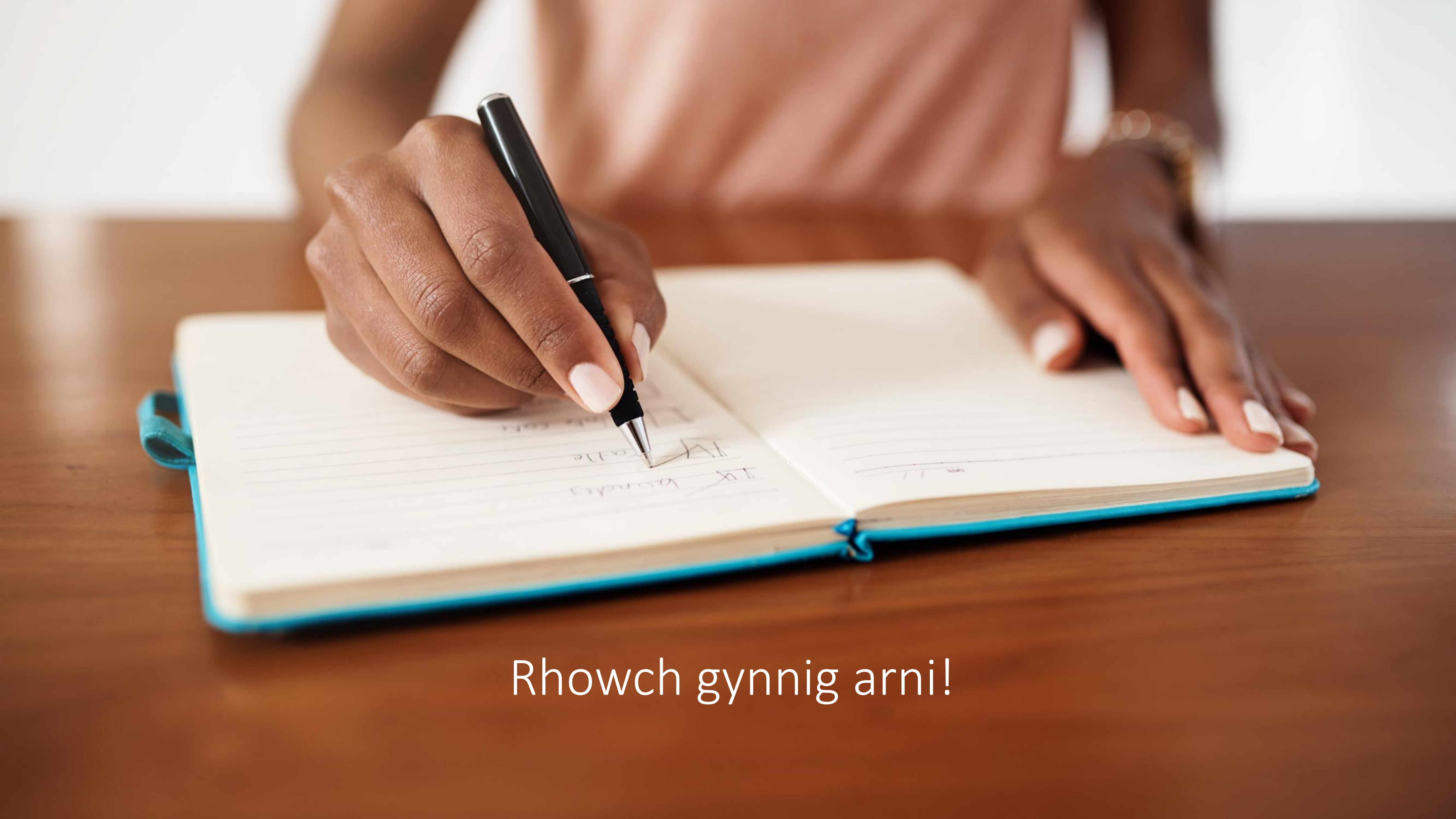
Rhowch gynnig arni!

Gofynnwch i chi'ch hun:

1. Ydy’r cwestiwn yn delio â phwnc neu fater sydd o ddiddordeb i mi ddigon i danio fy meddyliau a’m barn fy hun?
2. A yw'r cwestiwn yn hawdd ac yn llawn ymchwil?
3. Pa fath o wybodaeth sydd ei hangen arnaf i ateb y cwestiwn ymchwil? A yw cwmpas y wybodaeth hon yn rhesymol (e.e., a allaf ymchwilio i 30 o raglenni ysgrifennu ar-lein a ddatblygwyd dros gyfnod o 10 mlynedd?)
4. O ystyried math a chwmpas y wybodaeth sydd ei hangen arnaf, a yw fy nghwestiwn yn rhy eang, yn rhy gyfyng, neu'n iawn?
5. Pa ffynonellau fydd yn gallu darparu’r wybodaeth sydd ei hangen arnaf i ateb fy nghwestiwn ymchwil (cyfnodolion, llyfrau, Rhyngrwyd, dogfennau’r llywodraeth, pobl)?
6. A allaf gael mynediad at y ffynonellau hyn?
7. O ystyried fy atebion i'r cwestiynau uchod, a oes gennyf gwestiwn ymchwil o ansawdd da y byddaf mewn gwirionedd yn gallu ei ateb trwy wneud ymchwil?

Defnyddiwch eich nodiadau o Daflen Waith 1 i'ch helpu i ateb y canlynol:

1. Beth yw nod eich prosiect ymchwil?
2. Pam ei bod yn bwysig i chi archwilio?
3. Beth fydd y manteision – i chi, eich disgyblion, yr ysgol?
4. Pwy mae eich ymchwil yn ei gynnwys? Disgyblion sy'n cymryd rhan (niferoedd, grŵp/grwpiau blwyddyn, dosbarth/iadau)? Cydweithwyr fel cyfranogwyr?
5. Beth yw eich cwestiwn ymchwil?
6. Dechreuwch feddwl am y llenyddiaeth y bydd angen arnoch chi er mwyn hysbysu eich meddwl.

Worksheet 1: Frame your research question

Outline your concerns or observations

I've noticed that . . .

I've always wondered why . . .

I'm concerned about ...

I wonder what would happen if . . .

It's funny how my students always . . .

Source: http://cei.ust.hk/teaching-resources/action-research

Yr Aseiniad

	4500)
Nod, ffocws a phwrpas yr ymchwil / Cyd-destun Ymchwil Beth oedd pwrpas/nod eich ymchwil? Beth oedd y mater yr oeddech am fynd i'r afael â hi yn eich ymchwil? Pam roedd gennych chi ddiddordeb yn hyn? Sut mae'n cysylltu â'ch adfyfyriadau yn eich PDP? Rhowch wybodaeth **cryno** am gyd-destun yr ysgol y cynhaliwyd yr ymchwil ynddi. (Mae angen i chi roi gwybodaeth **dim ond os yw'n berthnasol** i'r cwestiwn ymchwil. Er enghraifft, nid oes angen rhoi manylion canran y disgyblion sydd ag ADY / Prydiau am ddim os nad yw hyn yn berthnasol i'ch pwnc ymchwil.) Rhowch wybodaeth **cryno** am gyd-destun y dosbarth y cynhaliwyd eich ymchwil ynddi. Beth oedd eich cwestiwn ymchwil?	300

Y Ffurflen Foeseg

	• Sut mae'n mynd i'r afael a maes o bwys.
4	**Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
5	**Cwestiwn Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
6	**Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
7	**Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil** (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)
8	**Dulliau arfaethedig (uchafswm o 600 o eiriau)** Rhowch grynodeb byr o'r holl ddulliau y **gellid** eu defnyddio yn y gweithgarwch ymchwil, gan ei gwneud yn glir pa dechnegau penodol fydd o bosibl yn cael eu defnyddio. Os ystyrir yn ddiweddarach bod dulliau heblaw am y rhai a restrwyd yn yr adran hon yn briodol, bydd angen cymeradwyaeth foesegol ychwanegol ar gyfer y dulliau hynny.
9	

Unrhyw gwestiynau?

Rhestr gyfeirio

Henning, J. E., Stone, J. M., & Kelly, J. L. (2009) Using Action Research to Improve Instruction: An Interactive Guide for Teachers. New York, NY: Routledge.

Lewin, K. (1948) Action research and minority problems. In G. W. Lewin (ed.), Resolving social conflicts. New York: Harper.